

NOTAT: Unge og Demokrati

28. november 2016

Formål og baggrund

Formålet med projektet er, at øge de unges deltagelse i demokratiet i bred forstand. Formålet ligger i forlængelse af ungepolitikken, som blev vedtaget af byrådet i september 2015. Ungepolitikken handler om at udvikle de unges interesse for kulturlivet og samfundet generelt, samt at udvikle de kommunale indsatser, så de passer bedre til de unges behov. I forlængelse af dette vil projektet om *Unge og demokrati* også handle om at udvikle og afprøve nye metoder til at øge den demokratiske deltagelse med udgangspunkt i de unges engagement og præferencer.

Baggrunden er, at de unge på forskellige områder ligger lavt i statistikken over demokratisk deltagelse.

Stemmeprocenten blandt de unge er lav og deres deltagelse i det lokale demokrati gennem partier, borgermøder, høringer, m.v. er ligeledes lav.

Det er imidlertid af stor betydning, at de unge deltager i demokratiet og er med til at forme de beslutninger og det samfund, de vokser op i. Herigennem får de en forståelse og et medansvar for de beslutninger, der træffes, og som også påvirker dem. Alternativet er en fremmedgørelse overfor demokrati og samfund, som i sidste ende kan være skadelig for sammenhængskraften både i de lokale og nationale fællesskaber.

Uddrag af ungepolitikken, 2015:

MÅL: Eksperimentere med forskellige inddragelsesmetoder

Roskilde Kommunes tiltag på ungeområdet skal på demokratisk vis inddrage og involvere den brede gruppe af unge, der bor i kommunen. De gode metoder for inddragelse af unge er vigtige, da metoderne kan udvikle de unges interesse for kulturlivet og samfundet generelt. De unges input kan være med til at udvikle de kommunale indsatser, så de passer bedre til de unges behov. Samtidig får de unge demokratiske erfaringer, når de inddrages.

Undersøgelse viser, at danske unge har en temmelig høj interesse i politik og samfund, men at de ikke føler sig så kompetente til at indgå i den politiske debat, selvom de egentlig er ret godt inde i tingene. De har lavt politisk selvtillid og føler ikke, at de har nogle interessante holdninger, som andre vil høre på.¹

Der er dog mange nuancer i billedet af de unges samfundsengagement. De politiske ungdomspartier har fået 50 % flere medlemmer siden 2006, men det er stadig kun en marginal andel af de unge, der er medlem af et ungdomsparti². Samtidig er det ungdomspolitiske arbejde en særlig disciplin, som ikke tiltaler alle, og mange unge deltager derfor i politik i bredere forstand fx gennem frivilligt arbejde. De snakker mindre, handler hurtigere og er mere optaget af projekter. Det er en mere handlingsorienteret generation, som har mindre tålmodighed med formelle strukturer og større lyst til at handle dér, hvor de kan se, at de kan gøre en forskel.

¹ Jonas Hedegaard Hansen, Valgforsker, Kbh. Universitet i P1 Orientering d. 8. september 2016.

² Der var ca. 13.000 medlemmer af ungdomspartierne ved udgangen af 2015.

De unges deltagelse i folketingsvalg ligger rigtig højt (omkring 80 %), mens det halter bagefter når det kommer til kommunalpolitik og EU. Der er dog den tendens til, at de helt unge (hjemmeboende) førstegangsvælgere har en høj stemmeprocent, mens stemmeprocenten for de 19-25 årige falder drastisk.

Problemstillingen peger i flere retninger, da det dels drejer sig om at øge de unges deltagelse i det mere formelle demokrati, og dels om at udfordre den traditionelle opfattelse af politisk og demokratisk engagement. Sidstnævnte kræver også, at kommunen medvirker til at udvikle nye demokratiske metoder og aktiviteter med udgangspunkt i de unges engagement og præferencer.

Det er vigtigt at holde sig for øje, at de unge ikke er en homogen gruppe, hvorfor det er vigtigt at få en bred repræsentation af de unges stemmer ind i projektet. Ud fra en betragtning om de unges samfundsengagement kan der opstilles 5 målgrupper af unge:

- Politisk aktive (deltager i aktiviteter i det formelle demokrati³ og/eller ungdomspolitisk arbejde)
- Aktive i det uformelle demokrati (deltager i frivilligt arbejde, events, happenings, m.v. med en demokratisk/samfundsmæssig vinkel)
- Aktive i organiserede fællesskaber (deltager i foreningsarbejde indenfor idræt, kultur eller fritid)
- Løst koblede fællesskaber (deltager i uorganiserede aktiviteter mv. sammen med andre fx skatermiljøer, streetmiljøer, computerspilsnetværk)
- Udenfor fællesskaber (Deltager ikke i fællesskaber, eller evt. i fællesskaber uden fælles formål (hænger ud))

Ofte bliver deltagelse i demokratiet målt gennem de politisk aktive (det formelle demokrati), hvilket er med til at underbygge påstanden om, at de unge har en lav interesse for demokrati og samfund.

Derfor skal der arbejdes på to fronter:

- Dels skal overlappet mellem de unge og demokratiet øges gennem at få flere unge til at tage del i det formelle demokrati.
- Dels skal overlappet mellem de unge og demokratiet øges ved at arbejde med en bredere forståelse af demokrati, og udvikling af nye metoder til at skabe politiske resultater i en bredere ramme.

Formålet med projektet er derfor at øge de unges deltagelse i demokrati og politik i bred forstand, hvilket dels kommer til udtryk ved en øget deltagelse i det formelle demokrati (fx øget stemmeprocent for de unge ved kommunalvalget 2017), og dels gennem en mere langsigtet effekt af, at der bliver udviklet nye metoder til at øge den demokratiske deltagelse, som i højere grad tager udgangspunkt i de unges engagement og præferencer.

Den primære målgruppe for projektet er unge mellem 16 og 25 år.

³ I denne sammenhæng skal det formelle demokrati forstås som de forskellige muligheder for, at deltage i det eksisterende demokrati gennem høringer, borgermøder, workshops, mv. som kommunen arrangerer.

Procesovervejelser

Projektets resultater skal især skabes i de unges demokratiske praksis, og for at sikre dette er graden af indflydelse afgørende.

Der etableres tre projektgrupper, som alle inddrager de unge i udforskningen af problemet og inviterer dem så langt med ind i maskinrummet som muligt. De unge skal have en meget styrende rolle, som ligger op af brugerdreven innovation og samskabelse.

De tre projektgrupper arbejder med:

- Det uformelle demokrati
- Øget valgdeltagelse
- Demokrati i Æblehaven/Rønnebærparken

<i>Projektgruppe</i>	<i>Medlemmer og samarbejdsparter</i>
1: Det uformelle demokrati	Ungeprojektleder og –deltagere/tænketank, Biblioteket, Ungeudvalget, Kultur og Idræt, Byens Hus, fælles studenterorganisation, ungdomspartierne, ungdomsuddannelser, m.v.
2: Øget valgdeltagelse	Ungeprojektleder og -deltagere/tænketank, Biblioteket, Kultur og Idræt, Skole/børneafdelingen, Valgsekretariatet, Ungdomsuddannelser, ungdomspartierne, forskere, DUF, kollegier, m.v
3: Demokrati i Æblehaven/Rønnebærparken	Ungeprojektleder og -deltagere/tænketank, Biblioteket, Velfærdssekretariatet, Gademedarbejdere, Natteravnene, m.v.

Da de unges medvirken er afgørende for resultatet skal kommunikation være et fokusområde i alle projektgruppernes aktiviteter. Der skal derfor være kommunikationskompetencer til stede i alle grupper.

For yderligere at skabe dialog og kontakt mellem de unge og det eksisterende demokrati foreslås det, at byrådet udpeger et par af sine medlemmer til at have en særlig kontakt til tænketanken og projektet.

Projektmål

Projektmålet er at:

- der i løbet af 2017 er udviklet og afprøvet nye metoder til at øge den demokratiske deltagelse med udgangspunkt i de unges engagement og præferencer
- der i fbm. kommunalvalget 2017 er gennemført en række indsatser, som har ført til en øget valgdeltagelse blandt de unge
- der er gennemført en målrettet indsats mod unge i Æblehaven/Rønnebærparken for at øge deres deltagelse i demokratiet